

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 4

[48]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

F.Y.B.Sc. (SEMESTER -II) EXAMINATION

SUBJECT : GENERAL CHEMISTRY - II, US02CCHE51

DATE : 25/04/2022

TIME : 12:00P.M. TO 2:00P.M.

DAY : MONDAY

TOTAL MARKS : 70

NOTE : 1. ALL QUESTIONS ARE TO BE ATTEMPTED.

2. FIGURES TO THE RIGHT INDICATE FULL MARKS.

Q.1 ANSWER THE FOLLOWING MULTIPLE CHOICE QUESTIONS : [10]

1. Which type of bond is present in organic compound ?
 - (a) Ionic (b) Covalent (c) Co-ordinate (d) Dative
2. The atom or a group of atom have tendency to accept a pair of electron is called
 - (a) Nucleophile (b) Electrophile (c) Benzonium ion (d) Free radical
3. In H₂ molecule which type of combinations of atomic orbitals take place ?
 - (a) s-p (b) s-s (c) p-p (d) p-d
4. Which pair of ions has planar triangle geometry ?
 - (a) BF₄⁻ & NH₄⁺ (b) N₃⁻ & NO₂⁻ (c) CO₃²⁻ & NO₃⁻ (d) None of these
5. In PCl₅ molecule due to three P-Cl bonds in the same plane, angle between them is
 - (a) 120° (b) 90° (c) 45° (d) 180°
6. The melting point of XeF₂ is
 - (a) 250°C (b) 100°C (c) 400°C (d) 129°C
7. Nobel gases have tendency to form bonds.
 - (a) Zero (b) None of these (c) little (d) more
8. Which of the following is a Chelate ?
 - (a) [CrCl₂(en)₂NO₃] (b) K[MnO₄] (c) K₃[Fe(CN)₆] (d) [Ag(NH₃)₂]OH
9. For a chemical reaction, the concentration of reactants and products on attaining an equilibrium state becomes
 - (a) Zero (b) Equal (c) constant (d) None of these
10. The unit of rate constant of a zero order reaction is
 - (a) Sec⁻¹ (b) lit mole⁻¹ (c) lit² Mole⁻² Sec⁻¹ (d) Mole lit⁻¹ Sec⁻¹

Q.2 FILL IN THE BLANKS SELECTING THE APPROPRIATE OPTION GIVEN IN THE BRACKET : [08]

1. Nucleophiles are [Lewis acid / Lewis base]
2. In alkyl halides the carbon atom attached to halogen has hybridization .[SP² / SP³]
3. Bond order of CN molecule is [2.1 / 2.5]
4. H₂O molecule shape is [Bent / pyramidal]
5. Nobel gases have electron affinity than any other elements . [zero / High]
6. Triethylene tetramine Nitrilo triacetate (NTA)³⁻ is ligand.[Bidentate / Tetradeinate]
7. The rate constant of a reaction is only affected by..... [Temperature / Catalyst]
8. Minimum amount of energy required to cause a chemical reaction is called,

[Chemical energy / Activation energy]

Q.3 SHORT QUESTIONS (ATTEMPT ANY TEN) :- [20]

1. Give the difference between S_N1 and S_N2 reaction.
2. Define : Benzyne
3. What is hemolytic and heterolytic reaction ?
4. What are Isoelectronic species ? Give suitable example.
5. State the general rule for trigonal bipyramidal structure.

[P.T.O.]

6. State the octate rule.
7. Give electronic configuration of Noble gases .
8. Define : Ambidentate ligand
9. Give the IUPAC name of following complexes : (i) $[\text{Pt}^{\text{II}}(\text{Py})_4]$, $[\text{Pt}^{\text{II}}\text{Cl}_4]$ (ii) $[\text{Ni}^{\text{IV}}(\text{en})_2\text{Cl}_2]^{+2}$
10. Define the terms : (i) Mechanism of the reaction (ii) Rate constant
11. Write mechanism and rate law of the reaction : $2\text{NO}_2 + \text{F}_2 = 2\text{NO}_2\text{F}$
12. Write the correct Arrhenius equation . Give the meaning of each term involved in it.

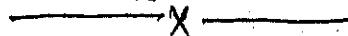
Q.4

[32]

- LONG QUESTIONS (ATTEMPT ANY FOUR) :-
1. Write all the possible isomeric structural formula and IUPAC name for the compound having molecular formula $\text{C}_5\text{H}_{11}\text{Br}$.
 2. Complete the following reaction and give detail stepwise mechanism for it .

3. Using VSEPR theory , Chlorine trifluoride (ClF_3) has distorted trigonal bipyramidal shape , while I_3^- (Triiodide ion) has linear shape.
4. Describe molecular orbital treatment of (i) N_2 molecule (ii) CO^+ molecule
5. Give the preparation , properties and bonding in XeF_4 .
6. What are Chelates ? Give classification and uses of Chelates .
7. What is integrated rate law ? Derive integrated rate law expression for second order reaction. Give its characteristics and unit.
8. The decomposition of N_2O_5 in CCl_4 solution follows the first order rate law. The rate constant of the reaction is $6.2 \times 10^{-4} \text{ min}^{-1}$ at 45°C . Calculate the time for (i) the reaction to decrease the concentration of N_2O_5 from 0.02M to 0.005M and (ii) for 25% completion reaction.

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી

F.Y.B.Sc. (સેમેસ્ટર -II) પરીક્ષા વિષય : સામાન્ય રસાયણશાસ્ત્ર - II, US02CCHE51

તારીખ : 25/04/2022

સમય : 12:00 P.M. 2:00P.M.

દિવસ : સોમવાર

કુલ ગુણ : 70

નોંધ : 1. બધા પ્રશ્નોનો પ્રથાસ કરવાનો છે.

2. જમણી બાજુના આંકડા સંપૂર્ણ ગુણ દર્શાવે છે.

Q.1 નીચેના બહુવિધ પસંદગીના પ્રશ્નોના જવાબ આપો: [10]

1. કાર્બનિક સંયોજનમાં કયા પ્રકારનો બંધ હોય છે?
 - (a) આયોનિક (b) સહસંયોજક (c) સર્વર્ગસહસંયોજક (d) દાતા (Dative)
2. અણુના જીથના અણુમાં ઇલેક્ટ્રોનની જોડી સ્વીકારવાની વૃત્તિ હોય છે તેને કહેવાય છે.
 - (a) ફૂજ્ઝ અનુરાગી (b) ઈલેક્ટ્રોની (c) બેન્ડોનિયમ આયન (d) મુક્ત મુલક
3. H_2 અણુમાં કયા પ્રકારની પરમાણ્વીય કક્ષકોનું સંમિશ્રણ થાય છે ?
 - (a) s-p (b) s-s (c) p-p (d) p-d
4. આયનોની કઈ જોડીમાં સમતલ ત્રિકોણ ભૂમિતિ છે?
 - (a) BF_4^- અને NH_4^+ (b) N_3^+ અને NO_2^- (c) CO_3^{2-} અને NO_3^- (d) આમાંથી કોઈ નહીં
5. PCl_5 પરમાણુમાં એક જ સમતલમાં ત્રણ $P-Cl$ બંધને કારણે, તેમની વચ્ચેનો ખુણો છે .
 - (a) 120° (b) 90° (c) 45° (d) 180°
6. XeF_2 નું ગલનનિદ્ર છે .
 - (a) $250^\circ C$ (b) $100^\circ C$ (c) $400^\circ C$ (d) $129^\circ C$
7. ઉમદા વાયુઓમાં બંધ બનાવવાની વૃત્તિ છે.
 - (a) શૂન્ય (b) આમાંથી કોઈ નહીં (c) વોકું (d) વાદારી
8. નીચેના માંથી કયું સંકિર્ણ છે?
 - (a) $[CrCl_2(en)_2NO_3]$ (b) $K[MnO_4]$ (c) $K_3[Fe(CN)_6]$ (d) $[Ag(NH_3)_2]OH$
9. રાસાયણિક પ્રક્રિયા માટે, સંતુલન સમયે પ્રક્રિયકો અને નિપઞ્ચો ની સાંક્રત્તા હોય છે.
 - (a) શૂન્ય (b) સમાન (c) અચળ (d) આમાંથી કોઈ નહીં
10. શૂન્ય કમની પ્રક્રિયા માટે વેગ અચળાંકનો એકમ હોય છે.
 - (a) Sec^{-1} (b) $lit\ mole^{-1}$ (c) $lit^2\ Mole^{-2}\ Sec^{-1}$ (d) $Mole\ lit^{-1}\ Sec^{-1}$

Q.2 કૌંસમાં આપેલ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યાઓ ભરો:- [08]

1. ઇલેક્ટ્રોન અનુરાગી છે. [લેવિસ એસિડ / લેવિસ બેઇઝ]
2. આલ્કાઈલ હેલાઈડ્સમાં હેલોજન સાથે જોડાયેલા કાર્બન અણુમાં સંકરણ હોય છે. $[SP^3/SP^2]$
3. CN પરમાણુનો બંધ કર્માંક છે. $[2.1/2.5]$
4. H_2O અણુનો આકાર છે. [બેન્ટ / પિરામિડલ]
5. ઉમદા વાયુઓમાં ઇલેક્ટ્રોન બંધુતા બનાવવાની વૃત્તિ બીજી તત્ત્વ કરતા હોય છે. [શૂન્ય/વધારે]

[P.T.O.]

6. ટ્રાયએથિલિન ટેટ્રામાઇન નાઇટ્રોલો ટ્રાયએસિટેટ (NTA) એ લિગાન્ડ છે. [બાઈનેટ/ટેટ્રાનેટ]
7. પ્રક્રિયા દરનો અચળાંક માત્ર ક્રારા પ્રલાવિત થાય છે. [તાપમાન /ઉદ્વિપક]
8. રસાયણિક પ્રક્રિયા માટે જરૂરી ઉજ્જીવનો ન્યૂનતમ જથ્થો કહેવાય છે.

[રસાયણિક ઉજ્જીવન / સક્રિયકરણ ઉજ્જીવન]

Q.3

દેખ પ્રશ્નો (કોઈપણ દસ્તનો પ્રયાસ કરો):-

[20]

1. S_N1 અને S_N2 પ્રક્રિયા વચ્ચેનો તફાવત આપો.
2. વ્યાખ્યાયિત કરો: બેન્ઝાઇન
3. હિમોલિટીક અને હિટરોલિટીક પ્રક્રિયા શું છે?
4. આઈસોઇલેક્ટ્રોનિક સંયોજનો(species) શું છે? યોગ્ય ઉદાહરણ આપો.
5. ટ્રિકોણીય બાયપીરામિડલ બંધારણ માટે સામાન્ય નિયમ જણાવો.
6. અષ્ટકનો નિયમ જણાવો.
7. ઉમદા વાયુ ની ઈલેક્ટ્રોનિક સંરચના આપો.
8. વ્યાખ્યાયિત કરો: એમ્બિન્ડેટ લિગાન્ડ (Ambidentate ligand)
9. નીચેના સંકિર્ણ સંયોજનોના IUPAC નામ આપો: (i) $[Pt^{II}(Py)_4]$, $[Pt^{II}Cl_4]$ (II) $[Ni^{IV}(en)_2Cl_2]^{+2}$
10. વ્યાખ્યાયિત કરો : (i) પ્રક્રિયાની પદ્ધતિ (ii) વેગ અચળાંક
11. પ્રક્રિયાની પદ્ધતિ અને દરનો નિયમ લખો: $2NO_2 + F_2 = 2NO_2F$
12. સાચું આહેનિયસ સમીકરણ લખો. તેમાં સામેલ દરેક શર્બદનો અર્થ આપો.

Q.4

લાંબા પ્રશ્નો (કોઈપણ ચારનો પ્રયાસ કરો):-

[32]

1. C_5H_9Br અણૂસુત્ર ધરાવતા સંયોજન માટેના શક્ય બંધાજ સમઘટકોના બંધારણ સુત્ર અને IUPAC નામ લખો .
 2. નીચેની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરો અને તેના માટે વિગતવાર પગલાવાર પદ્ધતિ આપો.
- $O\text{-Fluoroanisole} + Phenyllithium \xrightarrow{\text{then } H_2O} ?$
3. VSEPR થીયરીનો ઉપયોગ કરીને, કલોરિન ટ્રાઇફ્લોરોએટ (ClF_3) નો આકાર વિકૃત ટ્રિકોણીય બાયપાયરામીડલ છે, જ્યારે I_3^- (દ્રાયોડાઇડ આયન) રેખીય આકાર ધરાવે છે.
 4. (i) N_2 અણુ (ii) CO^+ અણુનો આષ્ટીય ક્ષક્ષક ચિત્રાર વર્ણાવો.
 5. XeF_4 ની બનાવટ, ગુણધર્મો અને બંધારણ આપો.
 6. કિલેટ (Chelate) શું છે? કિલેટ (Chelate) નું વર્ગાકારણ અને ઉપયોગ આપો
 7. સંકલિત વેગનો નિયમ એટલે શું ? દ્રિતીય કમની પ્રક્રિયાનો સંકલિત વેગનો નિયમ તારવો. તેની લાક્ષણિકતાઓ અને એકમ આપો.
 8. CCl_4 શરણામાં N_2O_5 નું વિધટન પ્રથમ કમના વેગના નિયમ ને અનુસરે છે. $45^\circ C$ પર પ્રક્રિયાનો દર અચળાંક 6.2×10^{-4} મિનિટ⁻¹ છે. (i) પ્રક્રિયા માટે N_2O_5 ની સાંક્રતિક 0.02M થી 0.005M સુધી ઘટાડવા માટે અને (ii) 25% પ્રક્રિયા માટે સમયની ગણાતરી કરો.

X